Analýza léčby pacientů s kopřivkou

Metodický popis výstupu ze syntetických dat NZIS

VERZE 2026-01.01

Žadatel a jeho kontakty:	UZIS-SD-099
Datum podání žádosti:	18.09.2025
Datum poslední aktualizace žádosti:	
Datum schválení odborem AD:	29.09.2025
Datum schválení odborem IT:	29.09.2025
Datum a vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů UZIS:	29.09.2025 schváleno
Datum schválení poradou vedení ÚZIS ČR:	02.10.2025
ID výstupu:	OIS-14-38
ID žádosti:	SD-068
Klíčová slova:	urtikárie, angioedém, antihistaminika, kopřivka
EuroVoc:	kopřivka
Citace:	Analýza léčby pacientů s kopřivkou. *Národní zdravotnický informační portál* [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2897-koprivka-lecba-datovy-souhrn. ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/2897-koprivka-lecba-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

Tým NZIS Open děkuje autorům tohoto výstupu za jejich aktivní podporu otevřené vědy prostřednictvím využití systému syntetických dat NZIS. Tento výstup je inspirativním příkladem inovace v oblasti sdílení zdravotnických dat. Na tvorbě tohoto výstupu se podíleli výhradně žadatelé o výstup ze systému syntetických dat NZIS bez účasti zaměstnanců ÚZIS ČR.

1 Anotace

Tento datový souhrn byl vytvořen na základě tří zdrojových tabulek a jeho cílem je identifikovat pacienty trpící kopřivkou (diagnóza L50*), popsat jejich lékovou historii, zaznamenané diagnózy a poskytnuté zdravotní výkony. Souhrn kombinuje informace z preskripčních dat o předepsaných a vydaných léčivých přípravcích včetně kódů ATC a roku a měsíce vydání, dále z evidence všech vykázaných diagnóz v průběhu sledovaného období a z přehledu zdravotních výkonů hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

2 Popis zadání

2.1 Primární cíl

Hlavním cílem je získat přehled o pacientech s diagnózou kopřivky (L50*) a současně blíže identifikovat pacienty s chronickou spontánní urtikárií, pro kterou v klasifikaci MKN-10 není přímo definován samostatný kód. Toho bude dosaženo propojením informací o lékové historii, vykázaných diagnózách a zdravotních výkonech, s cílem popsat léčebné postupy a související zdravotní péči u této specifické populace.

2.2 Definice zadání

Jedná se o tři vzájemně propojené tabulky agregované z údajů Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který poskytuje podrobné informace o zdravotní péči hrazené z veřejného zdravotního pojištění. Tento registr obsahuje jak údaje o předepsaných a vydaných léčivých přípravcích, tak i záznamy o zdravotních výkonech poskytnutých pacientům v průběhu sledovaného období. Analýza zahrnuje data od roku 2015. Preskripční data jsou zaměřena na ATC skupiny léčivých přípravků nejčastěji předepisovaných pacientům s chronickou spontánní urtikárií (R03*, R06*, L04*, H02*). Tabulka diagnóz zahrnuje další vykázané diagnózy pacientům s alespoň jednou vykázanou diagnózou kopřivky – L50* nebo angioneurotický edém T783%. Jedná se především o související diagnózy a komorbidity, které bývají spojovány s chronickou spontánní kopřivkou. Jako příklad lze uvést angioedém, revmatoidní artritidu, atopickou dermatitidu nebo celiakii. Tabulka výkonů obsahuje kódy a popisy vybraných zdravotních výkonů, které jsou často vykazovány pacientům s chronickou spontánní kopřivkou dermatologem či imunologem. Jedná se se o výkony jako krevní obraz, sedimentaci erytrocytů, prickův test, stanovení IgG, nebo IgE a další.

Propojením těchto tří datových zdrojů prostřednictvím unikátního identifikátoru pacienta bude možné získat komplexní přehled o pacientech s diagnózou kopřivky a zároveň identifikovat podskupinu pacientů s chronickou spontánní urtikárií, pro kterou není v klasifikaci MKN-10 exaktně definován samostatný kód.

2.3 Předpokládaná interpretace výstupu a případné limity

Výstup této datové sady analýzy nabídne ucelený přehled o pacientech s diagnózou kopřivky (L50*) a o vybrané podskupině pacientů s chronickou spontánní urtikárií, a to včetně jejich lékové historie, zaznamenaných diagnóz a vybraných zdravotních výkonů, sledovaných za období od roku 2015.

Z hlediska interpretace výsledků je vhodné uvést, že mezi limitace této datové sady patří zejména to, že informace o pacientech vycházejí výlučně z údajů vykázaných zdravotními pojišťovnami a zahrnují pouze péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění, takže nezahrnují léčivé přípravky plně hrazené

pacientem. Vzhledem k tomu, že pro chronickou spontánní urtikárii není v MKN-10 stanoven samostatný kód, je tato podskupina vymezena kombinací diagnóz, preskripce a vybraných výkonů, což může vést jak k opomenutí části skutečných pacientů.

Použité filtry pro konkrétní diagnózy, výkony a skupiny léčiv jsou ze své podstaty restriktivní a mohou opomenout některé další komorbidity či léky, které jsou součástí lékové historie pacienta související s jejich nemocí chronické spontánní kopřivky.

2.4 Ochrana osobních údajů

Výstup je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování), §73 odst. 8, a zákonem 110/2019 Sb., §16.

2.5 Klíčová slova

urtikárie, angioedém, antihistaminika, kopřivka

2.6 Klasifikace dle EuroVoc (multidisciplinární slovník EU)

kopřivka

2.7 Aktualizace

Vyberte, o jaký typ datového výstupů z pohledu aktualizace žádáte:

- ☐ Ad hoc analytický výstup v podobě datového souhrnu nebo otevřené datové sady, který nevyžaduje pravidelnou aktualizaci.

3 SQL Skript a struktura výstupu

SQL skript

Pro přípravu tří tabulek jsou přiloženy tři SQL skripty ve formátu txt

- CSU_Leky_tab1.txt
- CSU_Diagnozy_tab2.txt
- CSU_Vykony_tab3.txt

Struktura výstupu CSU_Leky_tab1.txt

– seznam všech sloupců výstupu včetně srozumitelného popisu

Id	Název sloupce	Typ	Popis	Datový typ
1	pseudonym_nzis	A	Pseudonymizovaný identifikátor pacienta, pseudonym_nzis	string
2	vekova_kategorie	A	Věková kategorie pacienta v den vydání léčebného přípravku, 10leté intervaly	string
3	pohlavi	A	Pohlaví pacienta	string
4	mesic	A	Extrahován ze sloupce den (den)	string
5	rok	A	Extrahován ze sloupce den (den)	string
6	cis_atc_kod_posledni	A	ATC skupina předepsaného léčebného přípravku	string
7	kod_polozky	A	SUKL kód léčebného přípravku	string
8	mnozstvi	P	Celkové množství vydaného balení sledovaného léčebného přípravku danému pacientovi v daném roce a měsíci	numeric

Pozn. 1: Typ „A“ nebo „P“ (A – agregační úroveň, P – počítané hodnoty)

Struktura výstupu CSU_Diagnozy_tab2.txt

– seznam všech sloupců výstupu včetně srozumitelného popisu

Id	Název sloupce	Typ	Popis	Datový typ
1	pseudonym_nzis	A	Pseudonymizovaný identifikátor pacienta, pseudonym_nzis	string

2	vekova_kategorie	A	Věková kategorie pacienta v den vydání léčebného přípravku, 10leté intervaly	string
3	pohlaví	A	Pohlaví pacienta	string
4	mesic	A	Měsíc extrahován z datumu vydání (sloupec den)	string
5	rok	A	Rok extrahován z datumu vydání (sloupec den)	string
6	odbornost_prevazujici	A	Kód odbornosti, která vykázala zdravotní výkon	string
7	diagnoza	A	Diagnóza (4znaková), která byla pacientovi vykázána	string
8	pocet_diagnoz_za_mesic	P	Počet, kolikrát tato diagnóza danou odborností byla v daném kalendářním měsíci vykázána danému pacientovi	numeric

Pozn. 1: Typ „A“ nebo „P“ (A – agregační úroveň, P – počítané hodnoty)

Struktura výstupu CSU_Vykony_tab3.txt

– seznam všech sloupců výstupu včetně srozumitelného popisu

Id	Název sloupce	Typ	Popis	Datový typ
1	pseudonym_nzis	A	Pseudonymizovaný identifikátor pacienta, pseudonym_nzis	string
2	vekova_kategorie	A	Věková kategorie pacienta v den vydání léčebného přípravku, 10leté intervaly	string

3	pohlaví	A	Pohlaví pacienta	string
4	mesic	A	Měsíc extrahován z datumu vydání (sloupec den)	string
5	rok	A	Rok extrahován z datumu vydání (sloupec den)	string
6	odbornost_prevazujici_zadatele	A	Kód odbornosti, která zažádala o provedení zdravotního výkonu	string
7	kod_polozky	A	Kód položky zdravotního výkonu, který byl pacientovi v daném kalendářním měsíci proveden	string

Pozn. 1: Typ „A“ nebo „P“ (A – agregační úroveň, P – počítané hodnoty)

4 Záznamy ÚZIS

4.1 Vyjádření IT odboru k výstupu

Schváleno.

Technická charakteristika výstupního souboru:

Počet řádků: 10,090,618; 12,103,374; 974,454

Velikost csv souboru: 443MB, 400MB, 31MB

Výpočetní složitost: (nrhzs_bi)

Časová náročnost: 3 hodiny

Výstup 1:

	pseudonym_nzis	vekova_kategorie	pohlavi	mesic	rok	cis_atc_kod_posledni	kod_polozky	mnozstvi
1	1	31-40	M	8	2,018	R06AX	0004071	0.1
2	2	71-80	M	12	2,016	H02AB01	0192143	0.2
3	3	0-10	Z	9	2,024	R03AC02	0231956	1
4	4	0-10	Z	5	2,024	H02AB07	0002963	1
5	5	81-90	Z	8	2,019	R06AX27	0178675	1

Výstup 2:

	pseudonym_nzis	vekova_kategorie	pohlavi	mesic	rok	odbornost_prevazujici	diagnoza	pocet_diagnoz_za_mesic
1	1	41-50	M	4	2,015	404	L500	2
2	2	11-20	Z	7	2,021	404	L500	2
3	3	0-10	M	8	2,021	002	L509	1
4	4	41-50	Z	9	2,016	001	L509	1
5	5	31-40	M	5	2,015	101	J459	2

Výstup 3:

	pseudonym_nzis	vekova_kategorie	pohlavi	mesic	rok	odbornost_prevazujici_zadatele	kod_polozky
1	1	41-50	Z	2	2,023	404	96163
2	2	61-70	Z	5	2,021	207	96167
3	3	41-50	M	1	2,023	404	96163
4	4	41-50	Z	1	2,020	404	96167
5	5	41-50	Z	4	2,018	207	09133

4.2 Vyjádření odboru analýzy dat

schváleno

4.3 Vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů

schváleno

4.4 Vyjádření porady vedení ÚZIS

schváleno